

як системне врівноваження шляхом запровадження свідомо-культурних форм буття, відповідних часу й меті просування.

По-четверте, це праці філософів, істориків, культурологів, менеджерів культури (М. Гайдеггер, Д. Голдблатт, Т. Гуменюк, У. Хальцбаур та ін.), які визначали подієвість зокрема й у процесі культуротворення. Серед них загальновизнаним теоретиком поняття «подія» (по-дія) є М. Гайдеггер. Він трактував цей феномен як буття з іншими, буття у світі. Тобто життєвий світ людини вимірюється подіями, які сталися, що надає змогу характеризувати світоглядний сенс через подію.

По-п'яте, роботи практичного втілення подієвості в культурі, ознаки спеціальних сценічних подій, управління ними вивчали В. Данилова (спеціальні художні події як засіб актуалізації суспільної та індивідуальної свідомості), О. Засядьовк (культурологічний феномен масового івенту); О. Клековкін (подія в історії мистецтва: виробництво статусу); В. Нехай (івент-менеджмент в умовах війни); М. Пашкевич (івент-технології як інструмент формування державного іміджу); М. Поплавський (event-менеджмент в індустрії дозвілля); Л. Зеленська (управління івентом), С. Оборська (подієвий менеджмент мистецьких проєктів) та ін. Сценічний простір дозволяє в обмеженому середовищі сконцентрувати зусилля емоційного єднання, творчої взаємодії, подальшого поглиблення сенсу мистецьких перформансів.

Таким чином, на сучасному етапі аналізу спеціальних подій у процесі культуротворчості представлено джерельну базу, яка дозволяє виявити міжнародний і національний контексти обґрунтованого запровадження сценічних івентів. Інтегрована методологія дослідження, культурологічний підхід, системність та виваженість дозволять, на нашу думку, створити перспективну наукову модель реалізації подієвості в сучасній культурі.

О. Проскурякова

ОСНОВНІ ЕТАПИ ЕВОЛЮЦІЇ ГРИМУ В УКРАЇНСЬКОМУ ЕСТРАДНОМУ МИСТЕЦТВІ

О. Proskuriakova

KEY STAGES OF MAKEUP EVOLUTION IN UKRAINIAN POPULAR ENTERTAINMENT ART

Сучасне сценічне мистецтво України переживає період інтенсивних змін та напружених пошуків нових естетичних форм і творчих рішень. Одним із ключових аспектів цих трансформацій є еволюція гримувального мистецтва, що відображається в збільшенні різноманіття стилів (як закономірний результат пошуків інновацій) та поширенні свободи творчості. Нові тенденції в цій галузі створюють унікальні можливості для професійного зростання та самовираження митців, сприяючи розповсюдженню індивідуальної творчості та розвитку комунікаційних зв'язків серед фахівців.

У цьому дослідженні звертається увага на ключові тенденції та важливі аспекти розвитку гриму в українському естрадному мистецтві. Аналіз сучасного стану відзначається ускладненістю гримувальних практик, що відображається в стильових формах його подання, навантаженням ціннісного виміру (гуманістична та національна складова) та поширенням демократичних засад у творчості. Означені аспекти не тільки відображають складність та мозаїчність предмета дослідження, а

й висвітлюють перспективи подальшого розвитку професії. Розуміння цих процесів важливе не лише для митців та фахівців цієї галузі, але й сприяє розширенню знань у наукових студіях культурології та мистецтвознавства.

Крім того, вивчення означеної теми допомагає розкрити роль мистецтва в процесі формування національної ідентичності, культурного спадку та трансформації культурних цінностей. Усвідомлення значення вивчення художньої творчості: її характеру, механізмів створення гримувальних артефактів та їх подання аудиторії дозволяє вирішити практичні завдання у сфері сценічного виконавства, що в перспективі має значення для глибшого розуміння сучасної культурної парадигми. Таким чином, аналіз означеної теми в контексті української естради має важливе теоретичне та практичне значення для подальшого розвитку мистецтвознавства й вивчення культури.

У цій роботі пропонується авторське визначення основних етапів еволюції мистецтва гриму в українській естраді. Запропонована періодизація дозволить глибше розкрити динаміку розвитку предмета дослідження та виявити його роль у формуванні культурного ландшафту країни.

У рамках радянського періоду (1930–1990 рр.) мистецтво гриму в українській естраді виявилось важливим аспектом візуальної естетики, яка виражала настанови панівної на той час партійно-державної ідеології. У 50-ті роки акцент був зроблений на тотальному утвердженні т. зв. ідеології «соціалістичного реалізму», який повинен переважно зображувати ідеалізовану картину життя робітничого класу, радянського селянства та інтелігенції під керівництвом комуністичної партії. У наступні десятиліття грим став елементом, який символізував культурний та національний ідентитет, і часто використовувався для підкреслення національної спадщини української нації.

У ранній незалежний період (1990–2000-ті рр.) в українському мистецтві гриму спостерігався значний розвиток, у якому відображено певний динамічний контекст суспільних змін та культурних трансформацій. Цей період відрізнявся творчим пошуком й експериментами, які стали реакцією на визволення від ідеологічних обмежень попереднього радянського періоду в галузях мистецтва. Приклади відчували свободу вираження та самовираження, що стимулювало їх до створення образів, які відображали нові культурні парадигми та індивідуальний стиль кожного артиста. Цей період також відзначався появою різноманітних косметичних продуктів, які стали доступними для споживачів. Інноваційні технології та нові формули косметики дозволили створити якісніші й більш функціональні засоби для гримування. Розширений асортимент косметики охоплював різноманітні текстури, відтінки та ефекти, що надавало гримерам більше можливостей для експериментів та творчості.

Стало значно поширеним використання елементів автентичного національного образу, які відображали культурну спадщину України, а також елементів сучасного альтернативного стилю, які акцентували на дусі часу та новітніх тенденціях. Невід'ємною частиною цього періоду був інтенсивний обмін досвідом та знаннями між гримерами. Майстер-класи, семінари та тренінги сприяли професійному зростанню спеціалістів, розширенню їхніх технічних навичок та відкриттю нових перспектив для творчості. Цей обмін допоміг збагатити культурний контекст сценічного мистецтва та сприяв створенню більш різноманітних інтерпретацій і виразальних образів на естраді.

Сучасний період (з 2000 р.) характеризується розмаїттям стилів та естетичних підходів у мистецтві гриму. Приклади створюють індивідуальні образи, які відображають різноманітні аспекти сучасної культури та суспільства. Вони експериментують з різними техніками та матеріалами, поєднуючи традиційні елементи гриму з сучасними тенденціями в мистецькому вираженні. Майстри активно працюють з відомими естрадними зірками, створюючи неповторні образи. Поширеними стають образи, у яких комбінуються традиційні мотиви, де часто відбиваються різноманітні міфологічні архетипи з сучасним контекстом культурних практик та моди. Такі образи можуть бути відображенням культурної диверсифікації, інтернаціоналізації або індивідуального стилю артиста та його творчих переживань.

Окрім вищезазначеного варто підкреслити, що на кожному етапі розвитку мистецтва гриму естрадного жанру проглядаються провідні характеристики, які визначають основні принципи створення образів артистів. У цьому контексті велика увага приділяється формуванню впізнаваних образів, які виступають ефективними маркерами ідентичності для виконавців. Стилисти працюють над тим, щоб кожен образ був ідентифікований з конкретним виконавцем та відобразив його стиль, характер й індивідуальність, що допомагає артистам будувати своє власне обличчя на естраді, зберігати популярність серед шанувальників. До спільних рис цього жанру відноситься і робота з акцентуацією та колірною палітрою, що підкреслюється застосуванням певних правил у виборі відтінків. Це включає аналіз фізіомії та індивідуальних рис обличчя виконавця, а також урахування психологічного впливу кольорів на сприйняття аудиторією. З іншого боку, розвиток технологій сценічного освітлення надає гримерам нові можливості для створення ефективних образів, спроби викликати у глядачів підвищений інтерес. Ця співпраця з освітлювачами та дизайнерами сприяє підвищенню естетичного враження від вистави чи концерту, а також впливає на сприйняття образів на сцені.

Таким чином, доцільно стверджувати, що в українській естраді мистецтво гриму не лише відтворює культурні тенденції свого часу, але й активно сприяє їх трансформації та розкриттю нових аспектів культурного досвіду. Воно відображає не лише естетичні та культурні тенденції, але і деякі соціально-політичні зміни. Його еволюція свідчить про постійний пошук нових форм виражальності та способів спілкування з глядачем. Мистецтво гриму в естраді пройшло значний шлях розвитку, віддзеркалюючи історичні події та культурні трансформації. Вивчення його історії допомагає розуміти еволюцію мистецтва і його роль у формуванні сучасної культури.

Для подальших досліджень важливо розглянути вплив глобалізації на мистецтво гриму вітчизняної естради, а також вивчити взаємозв'язок між гримом та іншими аспектами сценічного мистецтва як, наприклад, практикою використання костюмів, освітлення тощо. Дослідження нових технологій та матеріалів у гримувальному мистецтві також має великий потенціал для розширення розуміння процесів творчості та взаємодії між артистом і глядачем. Крім того, важливо дослідити вплив Інтернету та соціальних медіа на сприйняття та реєкцію мистецтва гриму сучасною аудиторією. Розуміння цих аспектів дозволить краще розкрити сутність сценічного мистецтва та його роль у формуванні культурної ідентичності, комунікації з глядачем та відтворенні соціальних, політичних і культурних трансформацій.